

Handläggare: Mario Vasquez
Direkttelefon: 0530-181 35
E-post: mario.vasquez@mellerud.se
Datum: 16-09-19
Diarienummer: KS 2016/415

Yttrande, Regional indelning – tre nya län

Sammanfattning

Melleruds kommun ställer sig bakom kommitténs förslag i allt väsentligt.

Kommitténs förslag till regional indelning ger goda möjligheter att anpassa det Svenska sjukvårdssystemet till invånarnas framtida behov av hälso- och sjukvård. Det ger även nya och bättre möjligheter till planering, resursutnyttjande inom de regionala utvecklingsområdena och en ökad förmåga till kraftfulla insatser för tillväxt och utveckling.

Melleruds kommun finner även andra strategiska intresseområden som infrastruktur och kollektivtrafik hade gynnats av en mer symmetrisk regional uppdelning.

Melleruds kommun delar kommitténs beskrivning av fördelarna med stora regioner i det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet. Större regioner och en mer symmetrisk regional indelning ökar förutsättningarna för samarbetet genom att lyfta in fler områden i det regionala utvecklingsansvaret.

Melleruds kommun anser precis som kommittén att de statliga myndigheternas regionala indelning måste samordnas och följa den indelning som gäller för län och regioner.

Melleruds kommun menar dock att det finns en väsentlig fördel att förändringen sker vid ett tillfälle, och då från och med 2019. Att dra ut förändringsprocessen kan medföra risker ur ett styrnings- och resursperspektiv.

Melleruds kommun finner att de nya landstingen bör benämnas "regioner". Detta hade medfört en större homogenitet och tydlighet av den nya indelningen.

Melleruds kommun vill även understryka nödvändigheten av bra samverkan med kommunerna under processen med att bilda en ny region. Melleruds kommuns erfarenhet från Västra Götalandsregionen är att det måste skapas tydliga och stabila strukturer för hur en löpande samverkan ska ske när den nya organisationen väl är på plats och för att det ska ske måste kommunerna involveras redan inför och under utbildningsprocessen.

Yttrande

Analys

5. Samhällsorganisationens utmaningar

Melleruds kommun delar kommitténs beskrivning av att den demografiska utvecklingen och urbaniseringen kan leda till oönskade konsekvenser och ökade skillnader inom Sverige.

Kommunstyrelsekontoret

Sjukvården står inför stora utmaningar och måste ges förutsättningarna för att möta dessa. Kommitténs förslag till regional indelning ger goda möjligheter att anpassa det svenska sjukvårdssystemet till invånarnas framtida behov av hälso- och sjukvård och för att genomföra de förändringar som förespråkas i utredningarna Träning ger färdighet, koncentrera vård för patientens bästa (SOU 2015:98) och Effektiv vård (SOU 2016:2).

Antalet landsting och många samverkansformer försvårar i nuläget ett gemensamt utvecklingsarbete. Melleruds kommuns bedömning är att ett färre antal regioner med ansvar för sjukvårdssystemet innebär bättre möjligheter till samverkan och utveckling.

Melleruds kommun finner även andra strategiska intresseområden som infrastruktur och kollektivtrafik hade gynnats av en mer symmetrisk regional uppdelning.

Melleruds kommun delar kommitténs bedömning att det finns flera små och ekonomiskt resurssvaga landsting som inte står rustade för framtidens utmaningar och inte kommer att kunna vidta nödvändiga åtgärder eller är stora nog för att utveckla möjligheter till nivåstrukturering.

6. Hur kan större län bidra till tillväxt och utveckling

Melleruds kommun delar kommitténs beskrivning av fördelarna med stora regioner i det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet. Större regioner och en mer symmetrisk regional indelning ökar förutsättningarna för samarbetet genom att lyfta in fler områden i det regionala utvecklingsansvaret.

Den nuvarande kraftiga obalansen i den regionala samhällsorganisationen saknar förutsättningarna för att lägga nya uppgifter på regional nivå. Stora regioner har ekonomiska och administrativa resurser samt en kunskapsplattform för att kunna hantera ansvar för fler områden. Ansvaret bör se likt ut för samtliga regioner i Sverige, men då behöver även förutsättningarna för att axla det ansvaret finnas hos varje region. Då är storleken en avgörande faktor och jämlik styrka viktigt för balansen, demokratin och jämlika förutsättningar för invånarna i landet.

7. En ändamålsenlig regional samhällsorganisation

Melleruds kommun anser precis som kommittén att de statliga myndigheternas regionala indelning måste samordnas och följa den indelning som gäller för län och regioner. Detta är naturligtvis särskilt viktigt för de myndigheter som har direkt koppling till landstingens och kommunernas verksamheter samt till det regionala utvecklingsansvaret. Det är därför bra, som kommittén föreslår, att länsstyrelserna uppdrag att samordna staten regionalt förtydligas och förstärks.

Melleruds kommun menar att ett tydligare ansvar inom den statliga organisationen kommer att underlätta samverkan och gemensamt utvecklingsarbete mellan stat och region, men även mellan stat och kommun.

8. Utgångspunkter för indelning i nya län

Melleruds kommun anser att de fyra utgångspunkterna som kommittén anger som grund för sitt förslag till ny indelning är väldigt relevanta.

I betänkandet förs ett resonemang om demokrati och legitimitet. Melleruds kommun vill understryka vikten av denna dimension och instämmer i det kommittén framför som risker med de omfattande indirekt valda samverkanskonstellationer som finns. Beslutsprocesserna måste vara transparenta och det ska vara tydlig för invånarna var ansvaret för olika beslut ligger.

Med en större storlek ökar dock möjligheten för regionerna att på egen hand styra sin sjukvårdsverksamhet. Det underlättar på så vis både det demokratiska inflytandet på hälso- och sjukvårdsutvecklingen men inte minst ansvarsutkrävande från medborgarnas sida gentemot det politiska styret.

9. Sex nya län

Kommittén föreslår sex nya län och landsting. Tre av dessa ska bildas i ett första steg från och med 2019, efter de allmänna valen, och länen 1 år tidigare. Först fyra år senare bildas övriga län och landsting.

Melleruds kommun menar dock att det finns en väsentlig fördel att förändringen sker vid ett tillfälle, och då från och med 2019. Att dra ut förändringsprocessen kan medföra risker ur ett styrnings- och resursperspektiv.

Kommittén föreslår ingen ändring i benämningen "landsting". Melleruds kommun finner detta olyckligt. De nya landstingen bör istället benämnas "regioner". Detta hade medfört en tydlighet och en homogenitet av den nya indelningen.

10. Det kommunalekonomiska utjämningsystemet vid landstingssammanslagningar

Melleruds kommun instämmer i kommitténs förslag och bedömning.

13. Västra Götalands län

Melleruds kommun finner egentligen inget skäl till att ändra Västra Götalands geografiska indelning utifrån de utgångspunkter för en ny indelning. Västra Götaland svara redan idag väl upp mot dessa utgångspunkter.

Om man däremot finner ett behov utifrån ett nationellt perspektiv att ändra Västra Götalands geografiska område, ser Melleruds kommun inget hinder för detta.

Kommittén föreslår att Landstinget i Värmland och Västra Götalandsregionen ska bilda en ny region. Melleruds kommun delar kommitténs bedömning om att detta i så fall bör ske från och med 2019.

16. Val i samband med indelningsändringar

Kommittén föreslår att nuvarande valkretsar i Västra Götaland för val till riksdagen inte ändras och att nuvarande Värmland blir en valkrets. Melleruds kommun instämmer i kommitténs förslag.

Ingmar Johansson
Kommunchef

Mario Vasquez
Verksamhetsutvecklare

§ 144

Dnr KS 2016/415.017

Svar på remissen Regionindelning - tre nya län (SOU 2016:48)**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att avge remissvar på förslag till Regional indelning - tre nya län, SOU 2016:48, enligt föreliggande yttrande.

Sammanfattning av ärendet

Regeringskansliet, Finansdepartementet har skickat ut remissen Regional indelning - tre nya län (SOU 2016:48) till ett antal instanser. Finansdepartementet önskar svar senast den 6 oktober 2016.

Dagens länsindelning har inom många områden spelat ut sin roll. Frågan om en ny läns- och landstingsindelning har utretts ett flertal gånger under lång tid. I några län har redan indelningsförändringar skett. Länen och landstingen ser idag väldigt olika ut, är av olika storlek och har olika förutsättningar. Mer än halva Sveriges befolkning bor i tre län medan knappt halva befolkningen delas upp på 18 olika län.

För att trygga en hållbar tillväxt i hela landet och skapa förutsättningar för en levande landsbygd krävs en samhällsorganisation som i ökad omfattning möjliggör en positiv utveckling även utanför storstadsområdena. För detta behövs en ny indelning av Sverige som gör det möjligt att skapa flera resursstarka län och landsting med ökad planeringskapacitet, bättre villkor för inomregional planering och organisatoriska förutsättningar för att överbygga nationella planeringsstuprör.

En indelning i sex län och landsting ger möjligheter att ta tillvara hela landets resurser. Den ger förutsättningar för alla delar i de nya länen att utvecklas och få del av den gemensamma utvecklingen samt bidra till den nationella tillväxten och den lokala välfärden. Den ger också möjligheter att utveckla hälso- och sjukvården för att bättre möta framtidens utmaningar.

Beslutsunderlag

- Regeringskansliets remiss
- Länk till SOU 2016:48 - <http://www.regeringen.se/remisser/2016/07/remiss-sou-201648-regional-indelning--tre-nya-lan/>
- Kommunstyrelseförvaltningens förslag till yttrande.
- Arbetsutskottets beslut 2016-09-13, § 299.

Förslag till beslut på sammanträdet

Tommy W Johansson (S): Bifall till arbetsutskottets förslag enligt följande:

Kommunstyrelsen beslutar att avge remissvar på förslag till Regional indelning - tre nya län, SOU 2016:48, enligt föreliggande yttrande.

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Beslutet skickas till

Regeringskansliet, Finansdepartementet

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

